

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/154/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315215155
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2315215155.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členov senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Martina Holiča v právnej veci navrhovateľa: H. O., nar. XX. M. XXXX, bytom F. T. proti výživou oprávnenej osobe: Z. O., nar. XX. D. XXXX, bytom S., A. A. XX/XX, zastúpenej: V. O. bytom S., A. A. XX/XX, o zníženie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo 4. novembra 2015 č. k. 5C/444/2015-108 takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že zrušuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa H. O., voči výživou oprávnenej osobe Z. O. dňom 1. júla 2016,

čím súčasne m e n í rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 13P/128/2013-76 z 22. augusta 2013.

V zostávajúcej časti sa návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zníženia výživného voči plnoletej dcére od právoplatnosti rozsudku a uložil mu povinnosť zaplatiť výživou oprávnenej osobe náhradu trov konania 5,56 eur. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 ZoR (zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), § 163 ods. 1 O. s. p. (Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, účinný do 30. júna 2016). Vecne zdôvodnil nepreukázanou podstatnou zmenou pomerov na strane navrhovateľa a naopak na strane výživou oprávnenej osoby preukázanou zmenou pomerov, brániacou vyhovieť návrhu navrhovateľa, čo i len čiastočne. Súd prvej inštancie porovnával pomery účastníkov od ostatnej úpravy výživného. Hoci bol navrhovateľovi v roku 2014 rozhodnutím príslušného orgánu odňatý príspevok na diétne stravovanie (35 eur mesačne), na strane výživou oprávnenej osoby došlo k zvýšeniu výdavkov v dôsledku štúdia na vysokej škole (v ktorom kontinuálne pokračovala po ukončení stredoškolského štúdia). Pribudli náklady na študijnú literatúru (približne 100 eur), kurz (89 eur), stravné (64 eur mesačne) i ďalšie výdavky adekvátne veku a mimoškolským aktivitám. Podstatná zmena pomerov bola konštatovaná aj na strane matky výživou oprávnenej osoby, ktorá bola práceneschopná od júla 2015 do septembra 2015 a v dôsledku zdravotného stavu došlo k ukončeniu pracovného pomeru. Od 5. októbra 2015 je nezamestnaná, čím došlo k zníženiu jej príjmu na sumu približne 200 eur mesačne. Uvedená skutočnosť výrazne negatívnym spôsobom poznačila pomery v domácnosti. U navrhovateľa však sú možnosti zamestnať sa, keďže má zníženú pracovnú schopnosť o 55%, čomu zodpovedá aj invalidný dôchodok (nie je na úplnom invalidnom dôchodku). Navrhovateľom uvádzané dôvody brániace sa mu zamestnať

nezodpovedajú uvedenej miere pracovnej neschopnosti, pričom si prácu ani nehľadá a v dôsledku toho si aj sám zapríčinil aktuálnu situáciu. Navrhovateľ tiež uhradza poisťku motorového vozidla, ktorého nie je vlastníkom. Za neakceptovateľné súd prvej inštancie označil výdavky navrhovateľa na poštovné vo výške približne 1.000 eur, ktoré sú neprimerané v súvislosti s uplatňovaním ústavných práv. S poukazom na uvedené neboli splnené zákonné podmienky na zníženie vyživovacej povinnosti navrhovateľa. Navrhovateľ poberá invalidný dôchodok vo výške 369,90 eur mesačne. Výživou oprávnená osoba bola študentkou prvého ročníka vysokej školy od októbra 2015. Matka výživou oprávnenej osoby bola od júla 2015 práceneschopná, v auguste 2015 poberala nemocenské dávky 204,60 eur a v septembri 2015 vo výške 198 eur. V období od októbra 2014 do júla 2015 mala priemerný netto zárobok 321,69 eur. Dňa 30. septembra 2015 zo zdravotných dôvodov dohodou ukončila pracovný pomer a od 5. októbra 2015 je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a na základe zásady úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania výživou oprávnenej osobe, ktorá si uplatnila vynaložené trovy vo výške 5,56 eur (1,50 eur za osvedčenie podpisu, 1,36 eur cestovné náklady 4. novembra 2015 zo Šale do Galanty a späť, 2x 1,35 eur poštovné, v súvislosti s podaniami 10. októbra 2015 a 7. novembra 2015).

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, navrhujúc jeho zmenu vyhovením návrhu na zníženie výživného (zo sumy 100 eur na 60 eur), alternatívne zrušením rozsudku a vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci a nesprávnymi skutkovými zisteniami, ku ktorým súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov. Ostatná úprava výživného bola súdom schválená pred dvoma rokmi a od tej doby došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa, a to k výraznému zhoršeniu príjmovej, sociálnej a zdravotnej situácie. Žije na hranici biedy, býva v hlinenom dome, vo vlastníctve jeho syna, bez plynu a vykurovania. V roku 2013 mu bol odňatý príspevok na diétu vo výške 35 eur a práve v tomto roku bolo zvýšené výživné o 20 eur. Preto sumu 55 eur, ktorá navrhovateľovi chýba, je potrebné považovať za podstatnú zmenu pomerov v jeho príjmoch. V roku 2014 bola navrhovateľovi poskytnutá jednorazová humanitárna dotácia 70 eur. Navrhovateľ namietal podstatnú zmenu pomerov na strane výživou oprávnenej osoby, pretože štúdium na vysokej škole je bezplatné a cestovné výdavky nemá. Poplatky za prípravný kurz boli jednorazovým, nie nevyhnutným výdavkom. Silné bolesti jednotlivých častí tela navrhovateľovi bránia nájsť si zamestnanie. Výživné vo výške 100 eur mesačne, určené na základe rodičovskej dohody v roku 2013, nevychádzalo z vykonaného dokazovania, preto nemuselo byť adekvátne schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinnej osoby, ako ani odôvodneným potrebám dieťaťa. Zvýšenie životných nákladov na strane výživou oprávnenej osoby (ktorá počas letných prázdnin si svoju príjmovú situáciu nezlepšila napríklad brigádou) nemuselo znamenať nemožnosť zníženia výživného.

Navrhovateľ podaniami doručenými súdu prvej inštancie v období od 8. decembra 2015, v priebehu odvolacieho konania, sa domáhal už zrušenia vyživovacej povinnosti voči výživou oprávnenej osobe a to bezodkladne (podaním zo 7. decembra 2015), ale ďalším podaním doručeným súdu 27. júla 2016, navrhol zrušiť vyživovaciu povinnosť až od júla 2016. Dôvodom bolo ukončenie vysokoškolského štúdia výživou oprávnenej osoby dňom 16. februára 2016, jej následné evidovanie sa na úrade práce ako uchádzačky o zamestnanie a vznik zamestnaneckého pomeru od júna 2016. Navrhovateľ sa podaniami domáhal aj iných nárokov, vrátane peňažných plnení, vymedzených neúplne a neurčito.

Výživou oprávnená osoba v písomnom vyjadrení k odvolaniu poukázala na nezmenený príjem navrhovateľa od ostatného rozhodnutia o výživnom, kedy sám požiadal o zvýšenie výživného. Nebol bezdomovcom a pre bývanie v záhradnej chatke sa rozhodol sám. Ak garsónku, v ktorej býval, vymenil za hlinený dom, zrejme mal na to dôvod alebo zámer. Zmeny na strane výživou oprávnenej osoby boli preukázané. V priebehu odvolacieho konania však došlo k podstatnej zmene pomerov na jej strane, pretože z finančných dôvodov musela ukončiť vysokoškolské štúdium, k čomu došlo 16. februára 2016. Následne od 17. februára 2016 do 31. mája 2016 bola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie a od júna 2016 sa zamestnala. Prvým výplacným mesiacom bol však až júl 2016. S návrhom na zrušenie vyživovacej povinnosti preto súhlasila.

Na súdnom pojednávaní pred odvolacím súdom 5. októbra 2016 zástupkyňa výživou oprávnenej osoby navrhla zrušenie vyživovacej povinnosti dňom 1. júla 2016, s poukazom na prvý výplatu, ktorú obdržala oprávnená osoba až v mesiaci júl 2016.

Uznesením z 5. októbra 2016 odvolací súd pripustil zmenu návrhu, ktorou navrhovateľ navrhol zrušiť vyživovaciu povinnosť voči výživou oprávnenej osobe dňom 7. decembra 2015 (keďže pôvodný návrh na zmenu nevzal späť).

Zástupkyňa výživou oprávnenej osoby vo svojom prednese na pojednávaní pred odvolacím súdom uviedla, že oprávnená osoba ukončila štúdium vo februári 2016 z finančných dôvodov, následne sa evidovala na úrade práce, pričom táto evidencia trvala do 31. mája 2016. V uvedenom období uhrádzala všetky svoje existenčné potreby z výživného, ktoré poberala od navrhovateľa. Za túto dobu sa jej brigádami podarilo získať celkový príjem len vo výške 100 - 150 eur. Mala výdavky na stravu, drogériu, vreckové, bývanie u zástupkyne, ako i oblečenie. Je alergička, lieky prestala užívať. Na brigády dochádzala do Bratislavy, s čím boli spojené cestovné výdavky (platila mestskú dopravu). Brigádnickú činnosť vykonávala prostredníctvom agentúry, väčšinou šlo o prácu v pokladni v nákupnom centre, ktorá mala nepravidelný charakter (bola privolaná len párkrát). Príjem zástupkyne, s ktorou žila v spoločnej domácnosti, bol nízky (zamestnaná bola na dohodu, nemala každodennú prácu a vzhľadom na operáciu rúk iný druh pracovnej činnosti nebola spôsobilá vykonávať). Jej príjem predstavoval približne 50 eur mesačne. Nemocenské, ktoré poberala od sociálnej poisťovne, činilo do 200 eur. Výdavky na bývanie pozostávali z mesačnej platby nájomného 73 eur, elektriny 20 eur, internetu 10,80 eur, inkasa do 20 eur mesačne (vrátane televízie a plynu), telefónu pre dve osoby 30 eur. Od 1. júna 2016 je výživou oprávnená osoba zamestnaná na základe pracovnej zmluvy (so skúšobnou dobou) v Bratislave, ako asistentka vedúceho (výživou oprávnená osoba má úplné stredoškolské vzdelanie s maturitou). Jej čistý mesačný príjem predstavuje od 500 do 550 eur. Prvú výplatu obdržala v mesiaci júl 2016 v uvedenej výške. V júni 2016 bývala u kamarátky v Bratislave, v snahe eliminovať výdavky na cestovné, peniaze na existenčné výdavky uhrádzala z peňazí, ktoré si požičala od kamarátky a tie jej neskôr vrátila.

Z písomného potvrdenia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie v Bratislave zo 16. februára 2016 bolo zistené, že výživou oprávnená osoba Z. O. skončila štúdium bakalárskeho študijného programu výživa, kozmetika a ochrana zdravia v študijnom odbore potravinárstvo, forma štúdia denná, v akademickom roku 2015/2016, ku dňu 16. februára 2016 (štúdium na fakulte trvalo od 1. septembra 2015 do 16. februára 2016). Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo 6. júla 2016 bola výživou oprávnená osoba Z. O., vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 17. februára 2016 do 31. mája 2016.

Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky z 22. júna 2016 bolo zistené, že zástupkyňa (matka) výživou oprávnenej osoby je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 5. októbra 2015, pričom evidencia trvá. Podľa potvrdenia A. V. O., Z., so sídlom v Nitre, zástupkyňa výživou oprávnenej osoby mala uzavretú dohodu o vykonaní práce od 3. decembra 2015 a jej príjem za obdobie od decembra 2015 do mája 2016 predstavoval priemerne mesačne 43,41 eur. Potvrdením Sociálnej poisťovne, pobočka Galanta, z 22. júna 2016 bolo preukázané, že v období od 5. októbra 2015 do 31. mája 2016 mala zástupkyňa výživou oprávnenej osoby vyplácanú dávku v nezamestnanosti priemerne mesačne 162,09 eur.

Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), následne rozhodol o pripustení zmeny návrhu podľa § 64 CMP (Civilný mimosporový poriadok zákon č. 161/2015 Z. z.) § 2 ods. 1 a § 142 CSP, po nariadení pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a vzhľadom na pripustenú zmenu návrhu dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 157 CMP rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR (Zákon o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Zánik vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť, pod ktorou je treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa pritom naplnenie znaku trvalosti takéhoto stavu a príjem náhodného charakteru nemožno považovať za získanie schopnosti samostatne sa živiť. Je treba pritom vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, pretože samotná skutočnosť, že dieťa nadobudne pracovnoprávnu spôsobilosť, nemá vplyv na zánik vyživovacej povinnosti rodičov. Rovnako nestačí preukázanie skutočnosti, že dieťa už je schopné akejkolvek zárobkovej činnosti. Dôležitým faktorom je aj skutočnosť, či existuje reálna možnosť dieťaťa zamestnať sa vo vyštudovanom odbore.

Vzhľadom na zhodný prejav vôle navrhovateľa ako výživou povinnej osoby a jeho plnoletej dcéry ako výživou oprávnenej osoby, zrušiť vyživovaciu povinnosť, odvolací súd pripustil zmenu návrhu (pôvodným návrhom sa navrhovateľ domáhal zníženia výživného od právoplatnosti súdneho rozhodnutia, k čomu doposiaľ nedošlo, preto takýto procesný postup bol aj v súlade so zásadou hospodárnosti konania).

Odvolací súd si osvojil zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, nemajúc pochybnosť o ich pravdivosti, podľa § 37 CMP, týkajúce sa ukončenia štúdia výživou oprávnenej osoby na vysokej škole dňom 16. februára 2016, jej následné evidovanie sa na úrade práce ako uchádzačky o zamestnanie do 31. mája 2016 a zamestnanie sa v pracovnom pomere od 1. júna 2016. Uvedené skutkové tvrdenia boli v súlade s vykonaným dokazovaním listinami. Bol preto daný zákonný dôvod na zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči jeho plnoletej dcére ako výživou oprávnenej osobe, ktorá sa prestala pripravovať na svoje budúce povolanie štúdiom na vysokej škole a zamestnala sa.

Preukázanou schopnosťou samostatne sa živiť bolo uzavretie pracovného pomeru so zamestnávateľom výživou oprávnenej osoby. Tomu zodpovedajúcim časovým momentom bol v danom prípade 1. júl 2016, v ktorom mesiaci výživou oprávnenej osobe prislúchala mzda za uplynulý mesiac a kedy z vlastnej mzdy bola schopná uspokojiť svoje životné náklady. Získanie pravidelného príjmu zo zárobkovej činnosti, vykonávanej v pracovnom pomere, viedlo k zániku vyživovacej povinnosti navrhovateľa.

Ukončenie štúdia a následná evidencia na úrade práce nepreukazovali pracovnoprávnu spôsobilosť výživou oprávnenej osoby, preto vplyv na zánik vyživovacej povinnosti nemali. V období od 17. februára 2016 do 31. mája 2016 hlavným a rozhodujúcim príjmom bolo výživné, napriek snahe výživou oprávnenej osoby získať príjem zárobkovou činnosťou (nadobudnutý nepravidelný príjem objektívne nebol spôsobilý na úhradu základných existenčných potrieb, predovšetkým stravu, bývanie, ošatenie). Nepravidelnú brigádnickú činnosť, s nízkym doplnkovým príjmom, nemožno považovať za preukázanie schopnosti z vlastných zdrojov uspokojovať relevantné životné náklady. Obdobne okamih uzavretia pracovnej zmluvy nebolo možné spojiť s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť, vzhľadom na výplatu mzdy mesačne pozadu, v dôsledku čoho pri absencii výživného bola výživou oprávnená osoba nútená zabezpečiť svoje existenčné potreby požičaním peňazí.

Bolo potrebné tiež prihliadať na nepriaznivé pomery matky výživou oprávnenej osoby, s ktorou viedla spoločnú domácnosť, a ktorá ako druhý z rodičov, taktiež s vyživovacou povinnosťou voči plnoletej dcére, nebola schopná z objektívnych dôvodov finančnej podpory dcéry (je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, s príjmom len na základe dohody o vykonaní práce). Do 1. júla 2016 bol preto práve navrhovateľ tým z rodičov, ktorého schopnosti a možnosti, preukázané pravidelným mesačným príjmom, umožňovali zabezpečiť odôvodnené potreby plnoletej dcéry do doby, kedy bola preukázateľne schopná sa živiť (z vlastných zdrojov na základe pravidelného príjmu). Je potrebné uviesť, že výška určeného výživného (100 eur) sa nachádzala v intervale stanoveného rozpätia, v rámci ktorého rozhodovacia prax odvolacieho súdu stanovila pravidlo, podľa ktorého výživné rodiča by sa malo pohybovať v intervale od 20 - 30% priemerného čistého mesačného príjmu. Vyššie uvedené závery zodpovedajú aj súdnej praxi, spájajúcej vznik schopnosti samostatne sa živiť s uplatnením sa na trhu práce, príp. vznikom

nároku na príslušné dávky systému sociálneho poistenia (v prípade ukončenia prípravy na povolanie). Faktický stav nadobudnutia schopnosti samostatne sa živiť (ktorý nie je vymedzený konkrétnou časovou hranicou) závisí od konkrétnych okolností prípadu, s prihliadnutím na vek dieťaťa, vzdelanie, situáciu na trhu práce, ako i majetkové pomery obidvoch rodičov. Komplexným vyhodnotením týchto individuálnych okolností prípadu, relevantných pre určenie zániku vyživovacej povinnosti otca voči dieťaťu, odvolací súd rozhodol o zrušení vyživovacej povinnosti dňom 1. júla 2016, zhodne s navrhovateľom, ktorý sám navrhol zrušenie výživného k tomuto dátumu (v neskorších podaniach) a preto v zostávajúcej časti bo jeho návrh zamietnutý (na zrušenie povinnosti platiť výživné pred 1. júlom 2016).

Z dôvodu preukázanej podstatnej zmeny pomerov od ostatného rozhodnutia o výživnom, a s tým spojeného zániku vyživovacej povinnosti, došlo súčasne k zmene rozsudku Okresného súdu Galanta z 22. augusta 2013 č. k. 13P/128/2013-76 (o zvýšení výživného na sumu 100 eur mesačne).

Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil, vzhľadom na pripustenú zmenu návrhu, v dôsledku čoho zanikol dôvod prieskumu správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o znížení výživného, na ktorom navrhovateľ už nemal záujem (zníženie výživného navrhoval od právoplatnosti súdneho rozhodnutia, v ktorom konaní však využil možnosť zmeny návrhu, podaním návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti).

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne sa aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Podľa § 52 CMP v konaní vo veciach výživného plnoletých osôb v zásade platí, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Vychádzajúc z úspechu navrhovateľa v konaní, ktorý návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti v priebehu odvolacieho konania podal dôvodne, avšak prihliadajúc aj na skutočnosť, že výživou oprávnenej osobe nemožno pričítať zavinenie na vedení tohto konania (ktorá aktuálne má už príjem zo zárobkovej činnosti), nebol daný dôvod na náhradu trov konania niektorému z účastníkov, aplikovaním výnimky zo základnej zásady náhrady trov mimosporového konania (podľa ktorej žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pred súdom prvej inštancie, ako i pred odvolacím súdom).

Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.